

Vážení rodiče,

v poslední době se ve větší míře setkávám s tlakem ze strany rodičů na zmírnění známkování žáků, na snížení nároků výuky. Často se tyto výtky týkají, dle označení rodičů, „okrajových“ a „méně důležitých“ předmětů. Dále bylo rozvířeno téma plavání žáků v bazénu v Hloubětíně. Z toho, co jsem vyslechl, jsem nabyl přesvědčení, že k velké části rodičů se dostávají informace zprostředkovaně přes několik „zaručených zdrojů“ a na konci je (dez)informace, která nestojí na pevných základech. Proto jsem se rozhodl Vás oslovit takto přímo...

V následujících řádkách se pokusím vysvětlit filozofii výuky na naší škole, nastínit naši vizi a zamyslet se nad tímto obecným společenským problémem. Pokusím se Vás tímto dopisem vyprovokovat k zamyšlení nad touto problematikou.

Začnu základní otázkou. Proč chodí žáci do školy? Protože to ukládá zákon? Protože se žáci mají něčemu naučit? Čemu se mají žáci naučit? Má to být takové kvantum látky, aby to všichni žáci zvládli na jedničky, případně na dvojky? Jak moc se při tom mají žáci namáhat? Měli by to zvládnout bez větší námahy, vše by se měli dozvědět a naučit ve škole? Nebo by pro žáky mělo být vzdělávání prioritou číslo jedna, měli by vzdělávání věnovat většinu svého volného času? Mělo by je učení zatěžovat do té míry, aby si vzdělávání a dosažených výsledků dostatečně vážili? Dovolím si převzít několik myšlenek z **jednoho článku učitelky gymnázia „Ale já jsem se to fakt učil!“**:

1. Je důležité přípravě do školy věnovat dostatek času. **Obvykle se uvádí, že za každý rok školní docházky je to minimálně deset minut denně.** Prvňáček deset minut, druháček dvacet minut, deváťák – ó, hrůzo – hodinu a půl. Pro studenty gymnázií rovnou násobte dvěma.
2. Žáci se musí učit tam, kde nejsou rozptylováni.
3. Žák se musí učit efektivně a s porozuměním.

Kolik dětí škole aktivně věnuje tento čas? Kolik rodičů tuto přípravu žáků sleduje a kontroluje? Nespokojí se rodiče pouze s konstatováním dítěte „jdu se učit“ a s odpověďmi na otázku „už to umíš“ – ano umím“. Ve škole pak rodič dá ruku do ohně, že to dítě umělo a doma se tři hodiny učilo.

Co jsou to více či méně důležité předměty? Jsme základní škola, která by měla žákům předat takový všeobecný přehled a návyky do života, aby žáci měli možnost široké volby. **Co jsou důležité předměty pro jednotlivé žáky, v tomto okamžiku neví ani učitel, ani rodič a většinou ani žák sám.** Někteří žáci půjdou na gymnázia, jiní na střední průmyslové školy nejrůznějšího zaměření, další na umělecky zaměřené školy s talentovými zkouškami a v neposlední řadě nesmíme zapomenout ani na odborná učiliště s převážně praktickým zaměřením výuky. **Základní škola je jedním z míst, kde žák může objevit své nadání, své silnější stránky.** Jedním z ukazatelů tohoto nadání, projevené snahy, cílevědomosti přípravy je známka, kterou žák obdrží. Zámka není cílem vzdělávání, je pouze ukazatelem, na jakou úroveň se žák dostal.

Budou si žáci vážit vzdělávání, když si budou vědomi toho, že pro to nemusí téměř nic udělat, že učitel své nároky nakonec stejně sníží? Škola má žáky připravit do života, připravit je na nástrahy, které je čekají. Mazlí se s Vámi život? Nenacházíme se náhodou v době, kdy je čím dál těžší se na trhu práce prosadit, je potřeba mít čím dál větší všeobecný rozhled?

Jste přesvědčeni o tom, že se špatnou známkou netrápíte více Vy než Vaše dítě? Škola také není neomylná a Vaše názory bereme vážně a snažíme se z konstruktivní kritiky poučit. S učiteli ve škole cílevědomě pracujeme, máme nastaven systém uvádění nových učitelů do praxe. Učitelé pracují v předmětových týmech, nastavujeme jednotné postupy. Kontrolujeme, zda je vzdělávání žáků v souladu se školním vzdělávacím programem. Vedení školy pravidelně u učitelů hospituje a plánuje jejich další rozvoj. Kvalitu vzdělávání kontrolujeme také pomocí ředitelských testů, které nám slouží i ke sledování vývoje jednotlivých tříd.

Mnohdy máme ale dojem, že výše popsané věci nejsou lhostejné nám a rodičům a žáky to příliš netrápí. Žáky neustále do něčeho tlačíme, dáváme jim opakované šance a k čemu to vede? Vás doma také baví o vše děti žádat desetkrát?

Pokud jste přečetli tento otevřený dopis až sem a zamysleli se nad smyslem vzdělávání. Uspořádali jste si myšlenky, priority, pak jsem potěšen. **Jsem také otevřen Vaším názorům, Vaším zkušenostem.** Možná, že Vaše připomínky a nápady pomohou nám učitelům i ostatním rodičům.

Závěrem si dovolím napsat několik faktů k plavecké výuce na naší škole.

Naše škola dlouhodobě využívá k plaveckému výcviku areál v Hloubětíně a to z několika důvodů. Především je to možnost absolvovat výcvik ve dvou skupinách po ročnících (2. a 3. ročník), které jsou již velmi početné (70 – 80 žáků). Dále je to návaznost těchto kurzů po sobě a dobrá doprava do Hloubětína z Uhřetěvsi. Takto velké skupiny žáků nemůže plavecký bazén ani v Hostivaři, ani v Říčanech pojmout. Na některé další bazény v okolí nemáme dobré reference a nepatří mezi nejlevnější.

Co se týká výskytu meningitidy (zánětu mozkových blan)... Jedná se o závažné infekční onemocnění, které může nabývat dvou rozdílných forem – může být bakteriálního původu, nebo virového původu. Dle výše uvedeného rozdělení může být způsobena těžkým poraněním hlavy, zánětem v blízkém okolí mozku (např. zánět středního ucha), případně může dojít kapénkovým přenosem při kašli, kýchání atd. Začátkem letních prázdnin onemocněl jeden žák naší školy tímto onemocněním a okamžitě se vyrojily spekulace, že na vině je bazén. Tato informace nebyla škole žádným lékařem potvrzena a ani v bazénu v Hloubětíně o tomto žádné informace nemají. V létě proběhla v bazénu Hloubětím plánovaná rekonstrukce, která s tímto případem v žádném případě nesouvisí. Přesto se mezi rodiči šíří dezinformace, že několik žáků se v bazénu nakazilo. Bazén má platná potvrzení o nezávadnosti. Kontroly provádí hygienická stanice na Praze 9, poslední rozhodnutí je z 12. 11. 2013 a bližší informace případně podá vedoucí provozu bazénu paní Tošnerová (www.bazenhlobetin.cz).

Mgr. Jiří Měchura, ředitel školy

Použitá literatura:

1. „Místo vděku jen pohrdání“, „Kantor a starosta měli vždycky pravdu“, „Škola je jako kniha“ články studentů – *Studenti píšou noviny* z www.iDnes.cz (31.10.2013)
2. Válková, V.: Ale já jsem se to fakt učil!. *Časopis Rodina a škola*, 9, 2013.